

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 3:40 Pengő, negyedévre 9:80 Pengő

Hétfőn a török külügyminiszter a semlegesség jogát fogja követelni

Jelentettük már, hogy szeptember 6-ára, hétfőre összehívták a török nemzetgyűlést melyen kormánynyilatkozat fog elhangzani. Törökország jövőbeni magatartásáról. Ma már azt is közlik, miről fog szólni ez a kormánynyilatkozat. Ankarai jelentés szerint Szaradzsoğlu miniszterelnök Törökországnak a semlegességhez való jogát fogja követelni. Ugyanakkor Ankara még azt közli, hogy a legközelebbi napokban a semleges államokra minden eddiginél erősebb nyomást fognak gyakorolni, hogy lépjenek be a háboruba.

Roosevelt vallomást tett, hogy Amerika számára üzlet a háboru

A washingtoni konferenciáról beszélve Roosevelt Amerikának a szövetségeihez való viszonyáról tett nyilatkozatot. Mindenekelőtt megállapította, hogy az USA a háboru kitörése óta 14 milliárd dollár értékű hadianyagot szállított szövetségeinek s most újabb 7 milliárd értékű szállítására hajlandó. Világos, hogy Roosevelt ezzel az ígérettel fokozni akarja csatlósai harci kedvét. Másrészt Roosevelt még azt a kijelentést tette, hogy az USA mindent megtesz, amit tehet, mert ez a győzelem biztosításának egyetlen útja. Adni kell, mert különben Amerika nem jut pénzéhez. E szavaival Roosevelt mindenesetre annyit bevallott, hogy az USA számára legalább is a háboru tovább folytatása üzlet. Azért kell tehát a világnak tovább vércznie, hogy Amerika visszaszerezhesse pénzét.

Miközben általános támadásba kezdtek az oroszok az angolok Olaszországban partra szálltak

Tegnap hajnalban két jelentősnek látszó esemény játszódott le. Az angolok Reggio Calabrianál két ponton partraszálltak, jobbról és balról a város mellett. Ugyanakkor ma éjjeli közlések szerint az oroszok a keleti front minden szakaszán általános támadásba kezdtek. A lapok arra figyelmeztetik olvasóikat, hogy mindeme vállalkozásaikba pénteken kezdtek, azon a napon, amelyhez Hitlernek oly sok sikeres kezdeményezése fűződik. A lapok gunyosan megjegyzik, ha az angol-szászok és szövetségeik ki is sajátították Hitler napját, sikerei után hiába futkosnak.

Több ponton kudarcot vallott az angol partraszállás

Az éjjeli jelentések szerint az angol-szászok napok óta kísérleteznek az olasz csizma partvidékein a partraszállással. Eddig mindenütt visszaverték őket, Calabrianál azonban tegnap sikerült szárazföldet érniük. Egyelőre még nem tudják, mi lesz a sorsa a partraszállásnak. A jelentések csak annyit mondanak, hogy hatalmas német erők azonnal ellentámadásba mentek. Több ponton a partraszállási kísérlet kudarcba fulladt.

Holnap áldoz Szalonta a felszabadulás emlékének

A visszatérés évfordulója ismét háborús viszonyok között köszönt Nagyszalontára.

Épen ezért újra nem külsőleg, hanem belsőleg ünnepeljük meg azt a napot, melynek érkezését 1919. április 20-tól 1940. szeptember 5-ig 7810 napon és ugyanannyi vigasztalannak látszó éjszakán keresztül epedve vártuk és nem hiába vártunk.

Az 1940. szeptember 6-án bekövetkezett felszabadulás emlékének holnap, vasárnap áldoz Szalonta.

Az évfordulóval kapcsolatban az Egyesületközi Együttműködés Elnöksége felhívással fordul a város minden fiához, hogy vegyen részt a vasárnapi hálaadó istentiszteleteken, melyeken 15.000 magyar ad hálát az Egek Urának azért, hogy három éve ez a vá-

ros ismét visszanyerte a jobb jövőbe való hitét, mely az utánunk jövő nemzedéknek a mi kálváriáinkkal szemben vidám gyermekéveket, munkás férfi kort és nyugodalmat ígér.

Az évforduló azonban nemcsak az örömnél, hanem a komoly figyelmeztetésnek is az ünnepe. Ezt a várost, mely Arany Jánost adta a magyarságnak, ahol Zilahy Lajos bölcsője ringott, ahol apáink Tisza Istvánban tisztelhatték a magyar urat, 1919-ben egy álferradalom vigécvezérei juttatták az ellenség kezére, mert nem akartak katonát látni. Ezt mi nagyon jól tudjuk. Apáink azonban még nem tudták. Épen ezért a visszatérés napján lengő magyar zászlók azt hirdetik nekünk is és másoknak is, hogy a szalontai hajduk őrt állanak és ősi

örökségüket megvédik a pokol minden ördögével szemben is!

Az Egyesületközi Együttműködés Elnöksége, midőn a fentieket kinyilatkoztatja, minden szalontai hajdu legszentebb hitének és meggyőződésének ad kifejezést. Épen ezért büszkén és bátran adjuk ki a jelszót azoknak, akik a 187.440 óráig tartó idegen megszállás 11 millió percében is megőrizték hűségüket a magyar hazához: **Kitartás magyar testvér!** Nagyszalonta, 1943. szeptember.

Szebb jövőt!

Az Egyesületközi Együttműködés Elnöksége.

Holnap vasárnap a felszabadulás emlékére minden szalontai házat fellobogóznak és délelőtt 11 órakor az Országzászló előtt térszene lesz.

Fürdés rendje:

Hétfőn egész nap férfiak
Kedden " nők
Szerdán " férfiak
Csüt. " nők
Pénteken egész nap férfiak
Szombaton délig férfiak
" déltől nők
Vasárnap 1-ig férfiak fürödnek

A vén kocsis halála

Kiss Mihály bácsi parádés kocsis volt, csutakolt és abrakolt hat lovat, büszke volt, hogy kocsikázni ő hordja a kisasszonyt s a nagyságos urat.

Ugy ült ott a bakon, mint egy kisisten, feszült rajta a zsinóros mente, kalapjánál a fekete struccotollat játszi szellő fodrozta-lengette.

Irgykedve néztem s gyermekeszemmel azt gondoltam, majd, ha megnővök, bárosak olyan cifra kocsis lehetnék. S kívánnhattam-e „fényesebb” jövőt?..

Hej, de egyszer elragadták a lovak a vén kocsist, — a hintó felborult, nagyságos ur és világszép kisasszony a szolgálóval egy-árokba borult.

„Gyengekaru vén részeges” — elcsapták, kemény legényt ültettek a bakra. Mihály bácsi levetette a mentét, könnye hullott a kényes lovakra.

Tán gazdait, tán lovait siratta, vagy azt a szép, elkocsizott időt, melyből, mint egy szakadtinu paripa, kivénülve, szakadt szívvvel kidőlt.

(1934.)

ERDÉLYI FERENC.

**Saját szöveiből
szép vonalú ruhák
készülnek**

Bereczky-úriszabónál

HETI HIRADÓ

Változott az idő, elmúlt a nagy meleg. A hőmérő már csak tizenhármanál lebeg. Felhők tornyosultak, pár szem eső esett. A hold-változásnak ezzel eleget tett. A tengeri s szőlő tovább is szomjaznak. Örülnek, ha éjjel jó harmatot kapnak. A szántóföldeknek kemény barázdája. Szántásra tovább is a jó esőt várja.

A hétnek legnagyobb gyászos eseménye: Meghalt Boris király, bolgárok reménye. Híres professzorok mentek Szófiába. De a halál ellen már minden hiába. Szívujja vitte el a drága életet. Fájdalom tölti el az egész nemzetet. Amely szeretettel vette körül urát, Népszerű, bölcs, tisztelt nagy uralkodóját. Szombaton délután lehelte ki lelkét. Itt hagyta családját, országát és népét. Hazája jólétét előmozdította. Területét pedig meggyarapította. Mi is meggyászoljuk, mint igaz barátot. Ki mindig védte a magyar igazságot. Emléke élni fog magyarok lelkében. Az elkövetkező boldog, szép békében.

Julius óta tart az orosz támadás. Szörnyű nagy erővel, mint egy földindulás. Az áldozatoknak, mit az orosz hozott. Azért, hogy áttörje a nagy német frontot. Csekély sikere lett, kevés tér nyérése. De annál nagyobb a harci vesztesége. A német arcvonal ma is mereven áll. A nagy támadásnak erősen ellenáll. Be is fejeződött az oreli csata. Felőrldött benne Sztalin nagy csapata. Nem bír a némettel, követeli egyre. Hogy az angolszászok segítsék meg végre. Második arcvonal, az amit követel. Szöveiségiüket most bizonyítsák tettel. Erről tanácskoztak egy hétig Quebecben. Nem is fukarkodnak nagy ígéretekben. Ezzel ugyan Sztalin édes keveset ér. Mert az ígért a tettekkel fel nem ér. Tettre kerül a sor Dél-Olaszországban. Partra szállt az ellen már Kalábriában. Hirt adunk azokról, kiket eltemettünk.

A Hangya-telep tájékoztató a baromfi- és tojásbeszolgáltatásról

Az ifteli Hangya telep vezetősége által nyert információk alapján közöljük olvasóközönségünkkel a Juresek-féle szolgáltatási tervvel kapcsolatos baromfi- és tojásbeszolgáltatás tudnivalóit.

A szolgáltatásra szánt baromfit és tojást a kijelölt kereskedő vagy annak megbízottja szokott módon készpénz ellenében vásárolja meg és az eladónak ez alkalommal vételi jegyet vagy árubélyeget ad. A különbség a vételi jegy és az árubélyeg közt az, hogy az árubélyeg csakis kisebb mennyiségű tojásnál és sovány baromfinál kerül kiadásra. Minthogy különböző címletek vannak árubélyegben, a kijelölt kereskedő mindenkor az eladónak az általa eladott mennyiségre vonatkozó árubélyeget ki tud adni. Amennyiben nagyobb tétel kerül átadásra, úgy a kereskedő vételi jegyet ad, mely alkalommal a gazdakönyv is felmutatandó, illetve a vételi jegy kiadása a gazdakönyvbe bejegyzendő. Vannak tojás, sovány baromfi és hizott baromfi vételi jegyek. A vételi jegyet a cég bevásárlója a gazdakönyv adatai szerint állítja ki és annak egyik példányát az eladó kapja megőrzés végett. A vételi jegy 4 példányban kerül kiállításra, melynek egyik példányát a cég a nyilvántartó hatóságnak küldi meg a beszállított pontok jóváírása végett. Természetesen a gazdának, illetve a gazdakönyv tulajdonosának nagy érdeke, hogy a vételi jegyet kézhezvételkor a helyesség szempontjából jól nézze meg, mert egy véletlenül elírt név miatt esetleges nehézségek és késedelmes jóváírás is származhat.

A Juresek tervben a tojás és baromfi szolgáltatása rendkívül előnyös a pont törlesztés szempontjából. Pl. 12,5 kg. tojás szolgáltatása 100 pont jóváírását jelenti, a hizott baromfiról nem is beszélve, amelynek pontértéke aránylag még nagyobb és annak beszállítása a zsirbeszolgáltatási kötelezettség javára megy.

A gazdakönyvvel nem rendelkező, tehát szolgáltatásra nem köteles személy a beszállított termékek értéke után jutalom kifizetését nem igényelheti. Ez a jutalom a beszállított áruk buzapontértékének 30 százaléka. A községi eljárás az ilyen alapon kifizetendő jutalmakról az erre a célra rendszeresített nyomtatványon negyedévenként kimutatást készít és azokat 1943. október, 1944. január, április és június havában megküldi a Közellátási Hivatalnak. A Közellátási Hivatal a jutalmakat a kimutatás alapján folyósítja.

S kiknek elmulása részvétet kelt bennünk. Ezeknek sorában Patócs Sándor első, Nagy családnak feje, nyugalmazott jegyző Mindnyájan tiszteltük, mert megérdemelte. Nyugodalmat adjon a sirhant felette. Másik Mikó Pálné, gondos családjanya, Férjét, gyermekeit egyszerre itthagytja.

Ezzel kapcsolatban felhívjuk szíves figyelmét erre az újabb vásárlási lehetőségre is kérjük, hogy a szolgáltatásra nem köteles személyeket a fentiek-ről tájékoztatni szíveskedjék.

Egy példával megvilágítva a dolgot, a 30 százalék jutalom a tojásnál például azt jelenti, hogy ha a termelő átad 12 és fél kg. tojást, úgy 100 buzapontértékét irnak neki jóvá. Ezen 100 buzapont értéke pénzben kifejezve 40 pengő, aminek 30 százaléka 13 pengő. Végeredményben tehát a 12 és fél kgr. tojás után a szolgáltatásra nem köteles termelő 13 pengő jutalmat kap, vagyis a tojás kg. ként 1 pengővel magasabb áron értékesül.

**A pálinkafőzés szilvából
hétfőn megkezdődik**

VASS SÁNDOR

szeszőzdéje, Hitler Adolf-ut 55,

Megvételre keresek egy szőlőszűzöt, hordókat és kádakat.

— Megjelent a Magyar Szárnyak szeptember havi első száma. A magyar repülésügy népszerű folyóirata Jánosy István szerkesztésében a világ repülésének legfrissebb keresztmetszetét adja és részletesen számol be minden belföldi eseményről. A hősi halált halt Kormányzóhelyettes emléket megfelelően, méltó keretek között örökítette meg a magyar repülőársadalom. Erről ad képes beszámolót a lap legújabb száma. Vitéz Hány László, a Magyar Aero Szövetség új elnökének programbeszédét is ismerteti. Színes cikkek teszik élvezetes olvasmányt a Magyar Szárnyak legújabb számát. A lap ára 80 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivataltól (VII. Király u. 93. II.) kérjük.

60 a „Nagyszilontai Az Ujság” telefonszáma.

Mély gyász a halála az egész családra, Sokan kísérték el utolsó útjára. Még egy halottunk van, Kemény Vida gyáros. Elhunytát sajnálja ez az egész város. A Kemény cég egyik alapító tagja. A jótékonságnak derék gyakorlója. SZABÓ ZOLTÁN.

Létezik-e gömbvillám?

Vannak természeti jelenségek, melyekkel kapcsolatban csak kevés ember dicsekedhetik azzal, hogy láthatta is azokat. Ezek közé a jelenségek közé tartozik például a Merkur nevű bolygó, amelynek helye ugyan horizontunk felett van, azonban a felmenő és lemenő nap sajátságos fényfelhője állandóan eltakarja szemünk elől. De ezek közé a ritkán látható természeti jelenségek közé tartozik a gömbvillám is.

Éppen ezért a gömbvillám létezését hosszú ideig komoly fizikusok is kétségbe vonták. Egyesek csupán káprázatnak, a megszokott vonalas villám vakító utóképzetének, mások a felzavart kedély képzelődésének tartották.

A szemtanúk jelentései azonban az idők folyamán annyira tekintélyes és komolyan hihető gyűjteménnyé fejlődött, hogy a modern tudomány komolyan kezdett foglalkozni a sajátságos jelenséggel és igyekezett arra kielégítő magyarázatot is találni. A szemtanúk jelentései a gömbvillámot általában úgy jellemzik, mint szabályszerű gömböt, vagy tojásformájú, körte-alaku tüteményt. Egy ilyen gömbvillám sebessége amennyiben a szabadban mozog másodpercenként általában 100 méter.

A gömbvillám igen érdekes, bár nem veszedelmes tulajdonsággal rendelkezik. Benyomul a házba, ahol igen lassan mint egy léghuzattól hajtván mozog. Gyakran gondosan kikerüli a fém tárgyakat, máskor azokat keresi, hogy azokhoz szilárdan hozzátapadjon. A jelenség élettartalma általában a másodperc tört része csupán, néha azonban 5 másodpercig is elhúzódhat. Legtöbbször hatalmas pukkanás közben szűnik meg mialatt elektromos töltés távozik a földbe. Előfordul, hogy hangtalanul szűnik meg. Megtörténik, hogy zárt

ható. A gömbvillám horizontális mozgása különböző elektromos befolyásokra vezethető vissza, de a léghuzat, és szél által is megmagyarázható. Minden esetre több kérdés marad még ezen a téren egyelőre nyitva, így pl. hogy hogyan történik a gömbvillám kisülési jelenség nélkül, vagy pedig hogyan lehetséges fellépése előzetes villámlási jelenség nélkül.

Öntözőmotor-szivattyúk, hengerűsízolás, villamosheggesztés, fejpadmunkák, hidraulikus emelőbak, — hengerfurók kölcsönzése: Osgyán mérnök Bcsaba, Mágnesezés. 5—5

Hat krajcárba került tizenkét tojás -- 150 év előtt

A körmendi herceg Batthiány-kastély híres levéltára — mely számos, múlt századokra vonatkozó értékes adattal ajándékozza meg a „buvárokat” — most van rendezés alatt. Egy megsárgult, fakult iratcsomó került most a levéltár rendező kezébe. Egy közigazgatási iratcsomó, melyből megtudjuk, hogy 150 évvel ezelőtt Budán, Temesvárott és Szegeden milyen árat kellett fizetni a megélhetésért. A 150 esztendősi piaci árjegyzékből kerültek napvilágra ezek az adatok.

Az első árjegyzék a megfakult iratcsomóban, Temesvárról került az uradalomba. Nyomatott árjegyzék ez, amely feltünteti az 1797 június 9-iki temesvári hetipiac árait, a következőkben: egy pozsonyi mérő tiszta buza 2 forint 9 krajcár, kétszeres 1 forint 36 krajcár, rozs 1 forint, zab 48 krajcár, kukorica 1 forint és 3 krajcár, egy mérő bab 5 forint 30 krajcár, lencse 4 forint, köles 3 forint, árpakása (gersli) 2 forint volt. Ugyanezen a piacon 12 tojás hat krajcárba, egy font vaj 13 krajcárba, egy mázsa széna 45 és egy mázsa szalma 24 krajcárba került.

A budai hetipiac árai is itt fekszenek az iratcsomóban. 1797 június 14 én az árlap a következő árakat tünteti fel:

Prima buza 2 forint 30 krajcár, közepes 2 forint 10, gyenge 1 forint 50 krajcár, Prima rozs 1 forint 20 krajcár, közepes 1 forint 16 krajcár, gyenge 1 forint 10 krajcár, prima kétszeres 1 forint 40 krajcár, közepes 1 forint 30, gyenge 1 forint 24 krajcár, prima árpa 1 forint 20 krajcár, közepes 1 forint 16, gyenge 1 forint 10 krajcár, — prime zab 1 forint 24, közepes 1 forint 20 és gyenge 1 forint 8 krajcár. Kukorica 1 forint 20 krajcár volt.

Érdekes, hogy egy évvel később, 1798 június 15-én a budai piacon már nem krajcárban, hanem garasban jegyezték az árakat.

Egzbéként néhány krajcár „eltolódással” hasonlóak voltak a piaci árak Komáromban és Szegeden, csak Ausztriában voltak jóval magasabbak, jelölül annak, hogy Magyarország mennyivel olcsóbb ország volt.

Ha a hus-, gyümölcs- és főzelékárakat nem is tüntetik fel a 150 éves árlapok, mégis elgondolhatjuk, hogy a kispénzüiek, sőt az egészen szegény emberek is mennyivel könnyebben élhettek meg akkor, mint ma a telt ereszényűek. Hát tessék irigykedni.

Tánciskolai értesítés!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 12-én, délután 5 órai kezdettel iparos és kereskedő ifjak részére a tánc-tanfolyam megkezdődik. Iratkozni már lehet minden nap délután 4—7 ig a táncteremben, Toldi tér 2. sz. Minden vasárnap össztánc! Kérem az érdeklődők szíves pártfogását Tisztelettel:

J á m b o r L a j o s
okleveles táncitanító.

teremben való mozgása közben tűz- és más károkat okoz, néha hirtelen emberekre ugrik, hogy a ruházat alatt eltűnve igen kellemetlen fájdalmakat okozzon. Előfordult már az is, hogy a gömbvillám embert ölt.

A tütemény megmagyarázására irányuló kísérletek maradék nélkül még mind a mai napig nem sikerültek. Bizonyos támaszpontokat nyújt az ugynevezett gyöngysorvillám, mely szintén ritkán fordul elő és így hasonló képpen meglehetősen ismeretlen természeti jelenség. Ez utóbbi villám a közönséges villámból fejlődik olyan módon, hogy a villámlást „tűzáramlás” követi, amely nem alszik ki hirtelen, hanem bizonyos távolságokban tovább világít, míg közben fekete térségek vannak, úgy hogy a szemlélőben világító tűzpontokból álló gyöngysor benyomását kelti. Laboratóriumokban végzett bizonyos kisülési jelenségek az ugynevezett sugaras fényívek analógiája feltehető, hogy a gyöngysor villám nem más, mint a közönséges villámból fejlődő fényzárlatból, mint központból alakult, aminek viszont a szélső esete a gömbvillám, ami csekélyebb áramerősség esetén keletkezik, vagyis a gyöngysor villám-ból mintegy egyetlen gyöngyszem lát-

Uj fertőtlenítőgépet vesz a város

A városi orvosi hivatal jelentése szerint a város tulajdonát képező két fertőtlenítő kocsit nincs olyan állapotban, hogy azt eredményesen tovább használhassák. E jelentés tudomásvételének folyamánként a köz-

gyűlés egy új gép beszerzését határozta el. A célra a képviselőtestület 4.000 pengőt szavazott meg. A gépet a város már meg is rendelte.

Rádióműsor

ALLANDÓ KÖZVETÍTÉSEK.

5.40 Üzen az otthon. 6.40 Ébresztő torna. 7. Hírek, éttrend, hanglemezek. 10. Hírek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Fobász. 12.40 Hírek. 1.20 időjelzés, vízállásjelzés. 1.30 Honvédeink üzennek. 2.30 Hírek. 2.45 A rádióműsor ismertetése. 3. Árfolyam hírek. 4.20 Idegen nyelvű hírek. 4.45 Idő jelzés hírek. 6.50 Hírek. 9.40 Hírek. 1.45 Hírek.

SZOMBAT szeptember 4.

2. Katonazene. 5. Se szó se beszéd muzsika. 6. Hangképek innen-onnan. 6.25 Alkonyi hangulat. 7. Zongora. 7.15 Csevegés. 7.30 Operetttrészetek. 9.05 Sportközvetítés. 10.10 Magyar nóták. 10.50 Filmdalok.

VASÁRNAP szeptember 5.

7.30 Reggeli zene. 8.15 Hírek. 8.30 Öszinte beszéd. 9. Unitárius istentisztelet. 10. Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.15 Levente műsor. 2. Operetttrészetek. 3.15 Táncezen. 5. Balettzene. 5.15 Tarka-műsor. 6.35 Móríz Zsigmond szülőfalujában. 7.

Wikend Siófokon. 7.35 Hegedű. 7.55 Balatoni képeslapok. 8.05 Filmszalagról pereg a Magyar Kivánsághangverseny. 10.10 Hangképek a vasárnap sportjáról. 10.25 Ki mit szeret.

Uj darálómalom!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Gróf Csáki István-tér 34 szám alatt

darálómalmot és gabona-tisztítót nyitottam.

Szálas- és szemestermények darálása. Lucerna, csövestengeri, tengerikórószár-tépés és darálás. Szíves pártfogást kér, tisztelettel:

Balogh László
daramalmos.

Hölgyek figyelmébe! Női és férfi kalap tisztítását, formálását a legújabb divat szerint vállalom. Kalapok és sapkák raktáron. **Ozv. Pénzesné, Tóter-Honvéd-utca 2. 28-0**

Mezőgyaraki-fürdő (volt Biró-bánya)

Állandóan nyitva - Hideg és meleg ételek, kitűnő italok
Vasárnaponként cigányzene!

Nagyszalonta városalapítóinak névsora

A városalapító hajduk emlékművének létesítésével kapcsolatban minden szalontai polgár kíváncsian kutatja családfáját, hogy az ő ereiben hajduvér csörgedez-e. A kutatás megkönnyítése céljából közöljük a városalapító hajduk majdnem teljes névsorát. A névsor 1636-ból származik és így csak azok hiányoznak belőle, akik 1606-tól 1636-ig elhaláloztak és utódjuk sem élt a névsor összeállítására idején.

Ábrányi Boldizsár
Ábrányi Mihály
Ábrányi István
Ács Benedek
Ács János
Ács Lajos
Bana Mátyás
Bakó János
Bakos Tamás
Bartos Imre
Basasági János
Barkó Dániel
Bajó János
Balog György
Baniz Gáspár
Balog Mátyás
Balog Péter
Bároni István
Bessenyei János
Bernáti János
Biró Ferenc
Boda Gergely
Borbély János
Borbély Lukács
Boros Péter
Boros András
Borogatós Mihály
Boros János
Budai Albert
Buz Márton
Csapó András
Csapó Gergely
Czernáky Mihály
Czeizler Sebestyén
Csikos Péter
Csikos Pál
Csizmadia Balázs
Csizmadia János
Czipó János
Csizmadia Mihály
Csiszár Jakab
Czomor Mihály
Czomboli István
Czomboli Mátyás
Csorvási Márton
Csut János
Csukás István
Csukás Péter
Csut Ferenc
Csurka János
Darvas Gergely
Daróczi Lajos
Dári Balázs
Dalos János
Deres János
Dombi Balázs
Domján István
Dorong Pál
Egri István
Egresi Gergely
Erdélyi András
Erdélyi Mihály
Erdélyi János
Egüd Gergely
Elekes Mátyás
Eösi János
Eösi Ferenc
Eökrös Péter
Eszes László
Fár István
Farkas András
Farkas Mihály
Fazekas András

Fazekas Lajos
Fazekas Gergely
Fazekas István
Fejes János
Fekete Mihály
Fekete Lajos
Ferenczi János
Ferenczi László
Fodor István
Formás Imre
Formás Mihály
Futó István
Füstös Gergely
Garzó Tamás
Garzó Mihály
Gazdag Mihály
Gazdag Tamás
Gellényi István
Gindaj András
Gombos Mihály
Gombi Zsigmond
Gyomai János
Gyurka Mihály
Horvát Balázs
Horvát István
Jámbor András
Jóthe Gergely
Ifjú Pál
Jenei Ferenc
Jenei Bálint
Kádár Tamás
Kakuti János
Kalós István
Kanasz Lajos
Krasszó Gergely
Kenéz Mihály
Kenéz Gergely
Kerekes János
Keresztsei János
Kőkei Imre
Kiss János
Kis György
Kis Gáspár
Kis Mihály
Kis János
Kis Ferenc
Kis Tamás
Kopácsi Gáspár
Kozma Benedek
Kozma Lajos
Kovács István
Kovács Mátyás
Kovács Lajos
Kovács Márton
Kovács Mihály
Kovács Péter
Köleséri Bálint
Kövesdi Demeter
Kun János
Kun Mátyás
Lada Péter
Lakatos István
Lénárd Balázs
Lesi János
Lelek Ferenc
Literáti István
Literáti Bálint
Madarászi Mihály
Madas János
Magyar Gergely
Madas Mihály
Mátyási Gergely
Mátyási Péter

Főtiszthelyettesi rangcsoportot létesítenek a honvédségnél

A Honvédségi Közlönyben fontos pályázati felhívás jelent meg. A felhívás értelmében a legkiválóbb csapat tiszthelyetteseket egy most létesített állománycsoportba, a főtiszthelyettesek csoportjába veszik fel. A felvételre csak olyanok pályázhatnak, akik legalább 4 polgári iskolai képesítéssel rendelkeznek és legalább 10 évi megszakítás nélküli csapatszolgálatot teljesítettek, még pedig az utolsó öt évben kiváló minősítéssel. A felvételt vizsga előzi meg.

A főtiszthelyetteseket a katonai

állomány tisztjei összes jogai és kötelességei megilletik. Az új állománycsoportban a következő elnevezések vannak: zászlóshelyettes (XI. rangosztály), hadnagyhelyettes (X.), főhadnagyhelyettes (IX.), százados és őrnagy. A főtiszthelyettesek egyenruhájukon ezüst vállszinórt viselnek, rendfokozataik jelzése ezüst csillag, repülőknél és folyamierőknél ezüst sáv. Egyébként egyenruhájuk azonos a tisztkével. Állászerűség, nősülési és becsületügy tekintetében a honvédtisztviselőkkel esnek egy elbírálás alá.

Megkezdődik a leventefoglalkoztatás

A leventefoglalkozás szeptember 1-én megkezdődik. Ezért a leventeparancsnokság felhívja mindazon leventeköteles ifjakat, akik 1931, 1930, 1929, 1928, 1927, 1926. évben születtek, hogy szeptember 6-án, hétfőn d. u. 2 órára az állami elemi iskola udvarán saját érdekükben jelenjenek meg. Az 1925, 1924

1923, 1922. évfolyambeliek és az ennél idősebb leventeköteles ifjak pedig szeptember 4-én szombaton délután 2 órakor ugyan csak az áll. elemi iskola udvarán gyülekeznek. Aki már a leventefoglalkozás első órájában nem jelenik meg, szigorú büntetésben részesül.

24 városból 40 levente és levente-lány vesz részt az első válogatott levente tenisz-edző-keret tanfolyamán

Levente Hírközpont jelenti:

Budapesten a Rottermere-utcában a Tenisz Szövetség pályáin 40 levente és leventelány részvételével kezdődött meg az első válogatott levente tenisz-edző keret egyhetes tanfolyamán. Az ország minden részéből 24 városból 29 levente és 11 leventelány vesz részt a tanfolyamon, valamennyien 13-18 évesek. Az Áldás-utcai diákszállóban laknak.

Az OSK és a Leventegyeseletek Országos Központja jelentős anyagi áldozattal kívánja lehetővé tenni a sportoló levente ifjúság minőségi kiképzését. A tanfolyam

után a résztvevők valamennyien indulnak a szeptember 1-5 között megrendezésre kerülő Magyarország ifjúsági teniszbajnokságában.

Tortarendeléseket

finom minőségben
állandóan vállalom

Bordásné cukrászata
Tó-utca 12.

60 a „Nagyszalonta” Az Ujság”
telefonszáma.

Makai Gergely
Makai Balázs
Makai Pál
Mészáros Péter
Mészáros János
Méhész Mátyás
Meszei János
Mike Lajos
Mike László
Moldvai Gergely
Molnár János
Molnár Gergely
Molnár Mihály
Nagy János
Nagy Pál
Nagy Mihály
Nagy Márton
Nagy András
Nagy Mátyás
Nagy Demeter
Nagy Balázs
Nagy István
Nagy János
Nagy Lőrinc
Nemes Péter
Nyilas Mihály
Oláh Dániel
Oláh Gergely
Oláh Benedek

Oláh Lajos
Olasz Péter
Orbán János
Pap János
Papp Gergely
Pethe Mihály
Pethe István
Rádi András
Román János
Rosos Pál
Sághi János
Sándor Pál
Sas János
Sarkadi János
Sándor Mihály
Szántó Gáspár
Szántó János
Szász Illés
Sas Balázs
Salánki Mátyás
Simándi János
Soós Lukács
Somosi János
Soós András
Stankó István
Seres Mátyás
Szabó Balázs
Szabó Mihály
Sentei Szabó Gergely

Szabó János
Szabó Mihály
Szabó András
Szabó Péter
Szecse Gáspár
Szentéi Gáspár
Szalai János
Szegedi Mihály
Szegedi Imre
Székely István
Széphelyi János
Szőcs János
Szilágyi Mihály
Szilágyi István
Szilva István
Szilva Jakab
Szilva Mihály
Szoszka Lajos
Szűcs István
Szűcs Lukács
Takó Gergely
Takó János
Teleki Pál
Teleki Balázs
Teleki Mihály
Tenkei Mihály
Torma Somogyi János
Tót Balázs
Tót Mátyás

Tót János
Tót András
Tót Lajos
Tót István
Török László
Török János
Turi Péter
Tűzkői János
Zelemi István
Zuh Lajos
Zuh István
Zsadányi Péter
Valais István
Ványai Pál
Vajda János
Varga Gergely
Varga Péter
Varga István
Varga Mihály
Veér István
Venyike Mátyás
Veres Lukács
Veres Márton
Veres Péter
Veres Gergely
Virág Ferenc
Vizközi János

A MAI NAP

A HŐMÉRSÉKLET

Reggel 7 órakor + 14 délután + 28 fok volt

Holnap: Vasárnap

Szeptember

5

Kat. Juszt. Lőrinc
Prof. Viktor

HAZAÁRULÓ AZ,

aki ma kishűtő — mondta Óbecsén a belügy-miniszter. Valóban szükség van ilyen komoly bírálatra, mert az ember hajlamos arra, hogy egy-egy rémhír hatása alatt elveszítse reményét, bizalmát a nemzet ügyében, jövőjében. A reménység elvesztése pedig egyenlő egy félig elvesztett háborúval. Jól tudják ezt a rémhírterjesztők, s ki is használják ezt a destruáló lehetőséget, hogy a nemzet ellenállását gyöngítsék. Egy háború nem folytatható veszteségek, változó hullámzások nélkül. Viszont egy veszített csata, vagy egy tervszerű visszavonulás még nem befolyásolhatja az általános hadihelyzetet. Erre épp az ellenség ad példát, amely annyit veszített, annyi területet adott fel, mégis bízik. Mi pedig majdnem mindenütt az ellenség területén állunk; miért lenne hát helyénvaló a kishitűség! Aki lemond, megijed, bizalmát veszíti, az hazája ügyét ássa alá, tehát a belügyminiszter megállapítása szerint is — hazaáruló. A magyar jövőt nem a hitevesztettek, hanem a bizakodók, az erőshitűek fogják felépíteni, mint ahogy alapozták meg is. Bátorság, erős hit és összefogás a végső győzelem alapja és ezzel az eredményekkel kell végigharcolnunk ezt a háborút a győzelemig!

— **Felkérem a Nagyszalonta és Vidéke Ipartestület** Kovács-szakosztályának összes tagjait, hogy ma szombaton este fél 8 órára az ipartestület helyiségében teljes számban megjelenni sziveskedjenek. A megbeszélés tárgya: A megérkezett vaskiutalójegyekkel kapcsolatos tudnivalók ismeretése. **Elnök.**

— Tizedikéig lehet elszámolni a cukorvásárlási engedéllyel. A közellátási hivatal felhívja a kereskedőket, hogy folyó évi augusztus hó 31-ig beváltott befizetési cukorvásárlási engedélyekkel folyó évi szeptember hó 10-ig kötelesek a közellátási hivatalnál elszámolni. Ezen határidő alatt el nem számolt vásárlási engedélyek később elszámolásra nem fogadhatók el.

— **Református Napok.** Szeptember 3—4—5 Marosvásárhelyen Református Napokat tartanak. A záródíszhangverseny ünnepe szónokai gróf Bethlen István nyug. miniszterelnök, egyházker. főgondnok, Zsindely Ferenc kereskedelmi és Antal István nemzet-zédelmi miniszter.

— Szegeden augusztus 23-tól 28-ig „üvegnapokat” rendeztek. A leventék gyűjtötték össze a törött üvegeket.

Tea-pótlós

és rum-aromás üvegeket

minden mennyiségben vesznek

Kertész Imre kereskedő

Alkotmány utca.

Gazdasági előljárónak nevezték ki Vigh Imre gazdaköri elnököt

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény a magyar föld termőerejének növelése, a mezőgazdasági termelés mennyiségi és minőségi emelése, a mezőgazdasági termelés rendjének biztosítása, valamint a termelés és értékesítés megszervezése céljából több új intézményt hívott életre. Ilyen nagyszabású intézmény a gazdasági előljárói tisztség létesítése is.

A törvény értelmében a fentiek előmozdítása érdekében nagyobb községekben önállóan, kisebb községekben pedig körzetenként gazdasági előljárót kell alkalmazni.

A földművelésügyi miniszter alkalmazza a gazdasági előljárót, aki szolgálatának megkezdésekor esküt tesz. A gazdasági előljáró feladatköre kiterjed a mezőgazdaság minden ágára. A gazdasági előljáró ellenőrzi, hogy a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényben előírtaknak mennyiben tesznek eleget, a mezőrendészeti jogszabályokat hogyan hajtják végre. A gazdasági előljáró előmozdítja az okszerű gazdálkodást, talajművelést, talajerő fenntartását, vízlevezetést, vízhasznosítást, a helyes trágyakezelést, a nemesített vetőmagvak használatát, a törzskönyvelést, figyelemmel kíséri a közlegelők használatát, a köztenyésztésben használt apaállatok gondozását és takarmányozását, elősegíti a közös beszerzést és értékeztést. Ellátja a szolgálati szabályzatnak megfelelően a földművelésügyi tárca ügykörébe tartozó azokat a feladatokat, amelyeket a földművelésügyi miniszter hatáskörébe utal. A gazdasági előljáró a gazdasági felügyelőség irányítása, felügyelése és ellenőrzése alatt működik. A gazdasági előljáró az előjáróságnak mezőgazdasági szaktanácsadója, mezőgazdasági szakkérdésben véleményt adni és javaslatot tenni köteles. A fontosabb mezőgazdasági ügyek tárgyalására meg kell hívni. Önálló előterjesztést és javaslatot is tehet. A képviselő testületnek hivatalból

Az adóhátralékosok ellen erélyesebb eszközök alkalmazását kezdi meg a városi adóhivatal

A köztartozások négy részletben, a naptári negyed év első napjaival esedékesek és a negyedév közepéig kamatmentesen fizethetők. A városi adóhivatal az Az Ujság hasábjain is mindenkor idejében figyelmeztette az adózókat köztartozásuk pontos befizetésére. Ezeket a jóindulatu és az adózók költségeit kímélő figyelmeztetéseket azonban az adózók nagyrésze nem vette komolyan és az idejű jó természetű eredmények és jó értékesítési lehetőségek dacára sem teljesítik adófizetési kötelezettségüket.

Ugy értesültünk, hogy a városi adóhivatal hétfőn megkezdte az idejű adóívek kikézbítését és ezzel egyidőben az adóhátralékosok ellen a törvényben biztosított legerélyesebb adóbehajtási eljárást is megindítja.

Elvárja a városi adóhivatal az adózóktól, hogy — a mai komoly időket meg-

értve —, Nagyszalonta város polgársága hazafiúi kötelesség érzésből is teljesíti adófizetési kötelezettségét.

FELHIVÁS

Felkérem a nagyszalontai Levente Egyesület bizottsági tag urakat és egyesületi tag leventéket, hogy folyó hó 11-én este 6 órakor a Levente Otthon helyiségében rendkívüli közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek.

Tárgysorozat a Levente Egyesület MLSz labdarugó szakosztályának a megszűntetése.

Nagyszalonta, 1943. szept. 3.

SZABÓ ZOLTÁN
titkár.

Nyomatott a kiadótulajdonos
Gaál Sándor könyvnyomdájában
Nagyszalontán, Toldi-tér 15. sz. alatt.

Az István-műmalom változatlanul jó lisztet ad, örömet, darál és cserét

Vasárnap 11-15-kor
ketten egy jeggyel,
4-kor kedvezményes!

HUNGARIA-MOZGO ma este 8-15, vasárnap 4-6-8-15 órákor
Férfi hűség Páger-Bulla-Tolnay megdönthetetlenül legnagyobb
váratlanul meglepő és átütő erejű magyar film-
drámája. — UJ HIRADÓ.

Jön!
**A négy
testőr!**

Ujtárgyalást tartanak a közellátási ellenőrök megvesztegetési ügyében

Tegnap tárgyalta a nagyváradai törvényszék a közellátási ellenőrök megvesztegetési ügyét. Kihallgatták a tíz vádlottat és a tanukat. A tényállást tegnapi tudósításunk hűen kifejezte.

A vádlottak és tanuk kihallgatása után, amely tegnap a késő esti órákig tartott, ma a következőket jelenthetjük:

A megvesztegetés bebizonyítására a tárgyalás során sem merült fel tárgyi bizonyíték. Tényként csak annyit állapítottak meg, hogy Domján Zsuzsánnánál megtalálták a 2000 pengőt, amiről ő azt állítja, hogy Zsirka azt nálla erőszakkal hagyta. A vád szerint Domján Zsuzsanna Oszaczky József-nétől is kért 6000 pengőt, hogy az ellenőrökkel az ő árdragítási ügyüket is „elintéztessék”. Ez sem nyert bebizonyítást. Nincs bizonyíték arra nézve sem, hogy Domján Zsuzsánát a pénzek megszerzésével az ellenőrök bízták meg.

Csethe Mihály első megvesztegetési ügyében a megvesztegetés megkísérlése címén vád alá helyezett öt fakeskedő azt mondja, hogy ők az ezer pengőt csak ajándékkul szánták Csethének. A rendőrségen annak idején beismerték a megvesztegetési szándékot. Most azt mondják, hogy ezt ők nem tették. Ezért a bíróság annak megállapítására, hogy miként történt a jegyzőkönyvek főlvétele, elrendelte a detektívek kihallgatását.

Ujhelyi László a tárgyaláson úgy vallott, hogy ő csak négy társa által összeadott 200-200 pengőt akarta átadni Csethének. Társainak bejelentette, hogy ő nem ad semmit. Csethének a pénz helyett ő fát ajánlott fel. A fa leszállítására nézve három tanu kihallgatását rendelték el. Ujhelyi ezekkel azt akarja bizonyítani, hogy ő nekik erről a fajúgról még akkor beszélt barátilag, amikor az ügy nem pattant ki.

Az 1942. évi buzavetőmag-kölcsön visszafizetése

Felhívja a városi adóhivatal mind azokat, akik 1942. évben állami buza vetőmag kölcsönt kaptak, hogy a kölcsönbe kapott buzavetőmag minden mázsája után 40 p. f. a városi pénztárba legkésőbb 1943. évi szeptember hó 20. ig, — végrehajtás terhe alatt — fizessenek be.

Lovak, öszvérek, fogatos járművek kötelező bejelentése

A honvédelmi miniszter a lovak, öszvérek és fogatos járművek kötelező bejelentését rendelte el. A rendelet végrehajtásaként a polgármester felhívja az érdekelteket, hogy a bejelentés megtétele céljából a város háza emelet 3. számú helyiségében haladéktalanul jelentkezzenek.

Minden lovat korra való tekintet nélkül,

tehát a esikókat is be kell jelenteni és a bejelentés alkalmával a ló járátlevelét fel kell mutatni.

A bejelentés szeptember 11-ig bezárólag teendő meg.

Aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és 6 hónapig terjedő elzárással büntetendő.

SPORT

GyTK—Bocskai

II. o. bajnoki.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel bajnoki mérkőzést játszik a helybeli Bocskai a gyomai TK-val. Biztosra vesszük, hogy az első bajnoki mérkőzést nagyszámu közönség nézi végig és biztatja győzelemre a szalontai csapatot.

Szarvasi Turul—NSC

I. o. bajnoki.

Szarvason játszik le a szezon leg-erősebb bajnoki mérkőzését. Ha a szalontai játékosok olyan lelkesedéssel és lélekkel játszanak, mint a lejátszott két Kupameccsen, akkor az eredmény nem maradhat el.

Eladó 3 vontató gazoszséna és 60 kereszt buzaszalma. Kölesér-utca 26.

Eladó több gazdasági felszerelés és egy herélt ló. Tompa-utca 10.

Eladó Mussolini-ut 47. ház. 1-5

Bevezetik a fajegyvet Szalontán

A fa szétosztása körüli igazságtalanságok megszüntetésére a jövő héten Szalontán bevezetik a fajegyvet. A fakeskedők minden mennyiségről kötelesek lesznek elszámolni a beszédett fajegyvek beszolgáltatásával.

Tűzharcosok!

A tűzharcosok vezetője felhívja vitéz Bereczky Sándort, Bereczky Jánost, Zuh Sándort, Bagossy Ferencet, Mogyorós Jánost, Besenyei Sándort és Balogh Lajost, hogy a tűzharcosok irodájában holnap, vasárnap mutassák be Károly-csapatkeresztjük igazolványát. Kérk azokat a bajtársakat, akik tagsági könyvecskéjüket még nem bélyegeztették fölül, ugyancsak jelentkezzenek.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Apróhirdetések

Férjhezmenének. özvegyek 15 holddal, 120 000 kp. bérházzal, szőlőbirtokkal, üzlettel címüket megküldi Kincses iroda Nagyvárad, választbélyeg.

Polgárista kislány teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. 2-2

Egy mindenes leányt azonnalra felvesz Wachner órás, Toldi-tér 9. 2-2

Kiadó felesbe a Gacsó-dűlőben 2 hold szántóföld. Kisfaludy-utca 33. 2-2

Megvételre keresek 200-300 négyszögöl szőlő, gyümölcsös vagy veteményföldet. Értekezni dr. Mérész városi ügyész irodájában városháza, emelet 8. sz. 2-2

Két személy keres egy szobás lakást a központhoz közel. Esetleg kisebb magánházat. Cimet a kiadóba kérek. 2-2

Eladó Kálvin-utca 62. számú ház. Ert. Toldi-tér 5. 6-6

Paradicsomos üveg minden mennyiségben kapható. Megyeri és Zsirka cég. 6-6

Mindenes asszonyt keresek azonnalra. Gömbös Gyula-ut 12. 3-3

Megvételre keresek 200-500 kg. tizedes mérleget súlyokkal. Bereczky közraktár. 2-3

Eladó Gömbös Gyula-ut 80. számú ház. 3-3

Középiskolát végzett lány irodai munkára felvétetik. Batthyány-utca 53. 2-2

Előszoba fal teljesen új és egy ruhamangorlógép jó állapotban eladó. Sarkadi-ut 2. 2-2

Egy kovács tanuló felvétetik. Nagy József-utca 24. Füveskert. 2-2

15-16 éves kifutófiut fizetéssel felvesz Tóth Imre, Rákóczi-ut 13. 16-0

Jókarban lévő keményfa butorok eladók. Kisfaludy-utca 31. 2-2

Csévelő lányokat felvesz a Ladányi szövöde. Hitler Adolf-ut 9. 1-2

Jó munkás cipészsegédeket, ragasztólányt állandó munkára, tanulót, vagy kifutófiut fizetéssel felveszek. Csokonai-utca 15.

Egy kondás embert felveszek. Hétvezér-utca 28.

Eladó, a Bagdi dűlőben 3 szekér zabszalma. Értekezni Kálvin-utca 14.

Megvételre keresek egy jókarban lévő szőlőprést. Bem-utca 25.

Elveszett idős és ifju Balogh Mihály névre kiállított vásárlási könyv. Megtalálódja be a közélélmzéshez.

Eladó egy jókarban lévő ház 2 szoba, előszoba, konyha és több melléképülettel a belvárosban. Tó-utca 8.

Női munkások felvétetnek a Katona kertészetben. Jókai-utca 2.

Eladó a Batthyány-utca 58. számú ház egy kerékpár és egy háromlámás telepes rádió.

Eladó egy jó állapotban lévő magyaros fekete nőikabát és egy 38-as sevro női cipő. Széchenyi-kert, Péntes.

Eladó sürgősen Kórház-utca 11. sz. ház. Egy ebédülő kredenc és asztal eladó Széchenyi-utca-utca 19.

Kiadó 1 szobás lakás. Ért. Mussolini-ut 24.

Eladó nyárirózsa burgonya. Bezerédi-utca 9. (Tenkei uti újtelep).

Fa fűrészelést motorral vállalom és hasogatást. Major Mihály Dobó-utca 1.

Eladó Vécsey-utca 55. számú ház.

Eladó etetni való és buzaszalma. Kisfaludy-utca 34.

Eladó egy hidmérleg 1500 kg.-ig Vászár-tér 2.

Megvételre keresek egy 3-4 öles görér. Bockay-utca 74. 1-3

60 a Nagyszalontai Az Ujság telefonszáma.